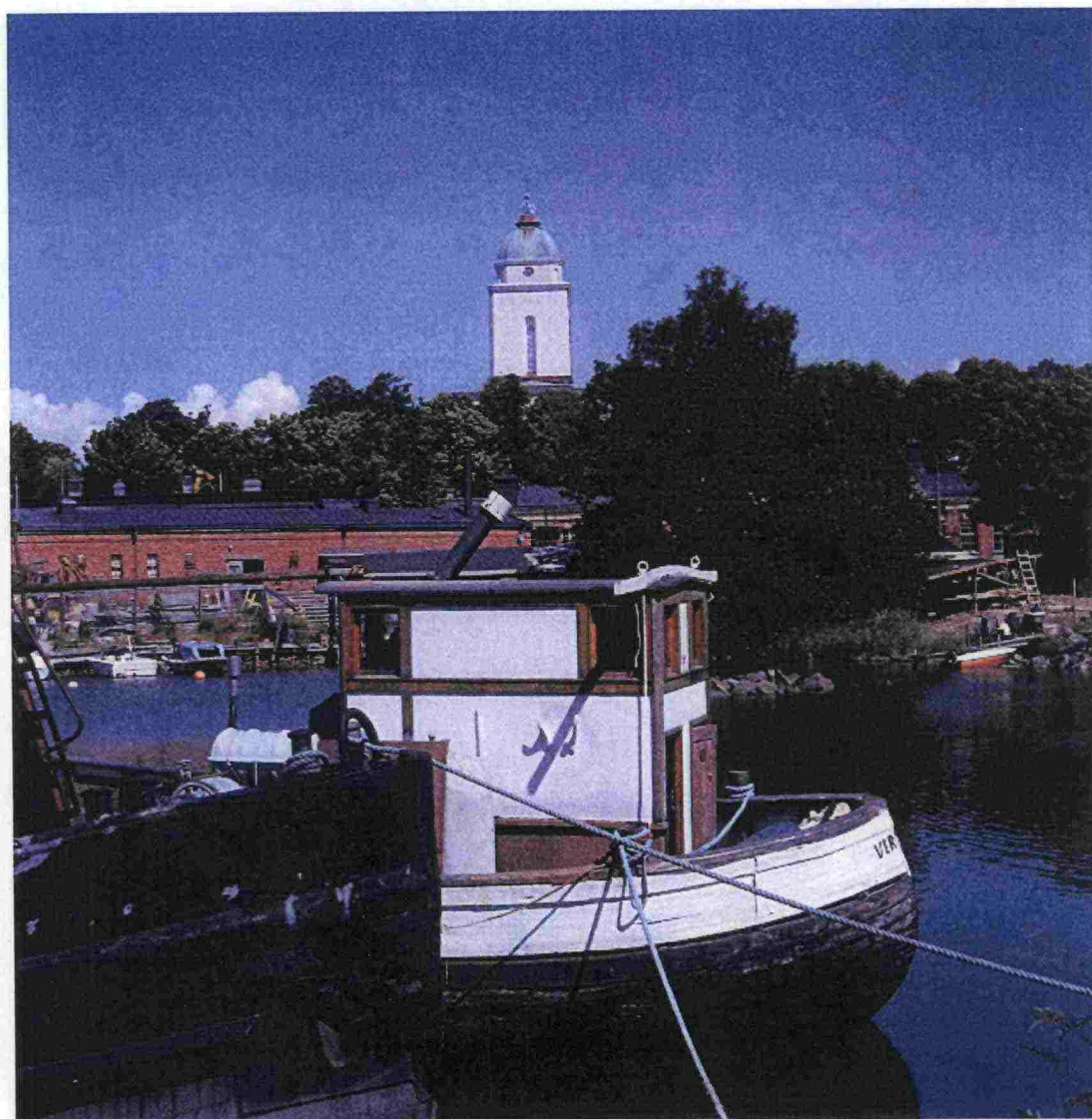

Merenkululaitoksen julkaisuja 3/2007
Sjöfartsverkets publikationer

Venesatamien turvallisuusohjeet Säkerhetsanvisningar för båthamnar

Merenkululaitos
Sjöfartsverket

Helsinki/Helsingfors 2007
ISBN 978-951-49-2126-1
ISSN 1456-7814

Venesatamien turvallisuusohjeet Säkerhetsanvisningar för båthamnar

10302

Merenkululaitos

Helsinki 2007
ISBN 978-951-49-2126-1
ISSN 1456-7814

ISSN 1456-7814
Merenkulkulaitos, Helsinki 2007

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Suomen Veneilyliitto, Suomen Purjehtijaliitto, Pidä Saaristo Siistinä ry	Julkaisun laji Ohje	
	Toimeksiantaja Veneilyasiain neuvottelukunta	
	Toimielimen asettamispäivämäärä 23.5.2006	
Julkaisun nimi Venesatamien turvallisuusohjeet		
Tiivistelmä Suomen Moottoriveneliiton ja Suomen Purjehtijaliiton vuonna 1996 laatimat ”Venesatamien turvallisuusohjeet” kaipasivat teknisestä kehityksestä johtuen päivittämistä. Tässä painoksessa on otettu huomioon sekä veneiden että satamalaitteiden tekninen kehitys. Ohjeiden pääpaino on käyntisatamien turvallisuuden lisäämisessä, koska näissä satamissa veneilijät oleskelevat veneissään veneilykauden aikana. Ohjeet ovat myös sovellettavissa erilaisiin kotisatamiin.		
Avainsanat (asiasanat) veneily, käyntisatama, turvallisuus		
Muut tiedot		
Sarjan nimi ja numero Merenkululaitoksen julkaisuja 3/2007		ISSN 1456-7814
Kokonaissivumäärä 17		ISBN 978-951-49-2126-1
Kieli Suomi/ruotsi	Hinta	Luottamuksellisuus Julkinen
Jakaja Merenkululaitos	Kustantaja Merenkululaitos	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Finlands Båtförbund, Finlands Seglarförbund, Håll Skärgården Ren rf	Typ av publikation Anvisning
	Uppdragsgivare Delegationen för båtlivsärenden
	Datum för tillsättandet av organet 23.5.2006

Publikation (även den finska titeln)

Säkerhetsanvisningar för båthamnar (Venesatamien turvallisuusohjeet)

Referat

"Säkerhetsdirektiven för båthamnar", som utgavs av Finlands Motorbåtsförbund och Finlands Seglarförbund 1996 var till följd av den tekniska utvecklingen i behov av en uppdatering. I den nya utgåvan beaktas utvecklingen beträffande både båtar och hamnanläggningar.

I utarbetandet av anvisningarna har tyngdpunkten legat vid att förbättra säkerheten i besökshamnarna, där båtfolket vistas i sina båtar under seglationssäsongen. Anvisningarna kan även tillämpas på hemmahamnar av olika slag.

Nyckelord

båtliv, besökshamn, säkerhet

Övriga uppgifter

Seriens namn och nummer Sjöfartsverkets publikationer 3/2007		ISSN 1456-7814	ISBN 978-951-49-2126-1
Sidoantal 17	Språk finska/svenska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Sjöfartsverket		Förlag Sjöfartsverket	

Venesatamien turvallisuusohjeet

VENESATAMIEN TURVALLISUUSOHJEET

Nämä turvallisuusohjeet on tarkoitettu venesatamille. Näitä on täydennettävä ja sovellettava kulloisenkin sataman koko ja erityispiirteet huomioon ottaen. Nämä ohjeet koskevat vain varsinaista satama-aluetta, sen varustelua ja henkilökuntaa. Tätä ohjeistusta suositellaan käytettäväksi kun satamaa suunnitellaan, rakennetaan tai kunnostetaan. Sitä voi hyödyntää myös sataman järjestys- ja turvaohjeiden laadinnassa. Ohjeistusta seuraamalla voidaan satamassa saavuttaa henkilöitä ja satamarakenteita koskeva perusturvallisuus.

Satamassa olevan veneen turvallisuusvarusteista, kiinnittymisestä ja sähkö- ym. laitteiden käytöstä vastaa veneen päällikkö. Vene, jonka varustelu tai käyttö tai miehistön käytös voi aiheuttaa vaaraa muille veneille tai ihmisille, voidaan ja pitää poistaa satamasta.

Sataman turvallisuusvaatimuksiin vaikuttavat mm. seuraavat seikat:

- Satamaluokka. Käyntisatamilta, joissa veneissä asutaan ja yövytään, vaaditaan ihmishenkien turvaamiseksi enemmän toimenpiteitä kuin kotisatamilta. Käyntisatamia ovat esim. vierassatamat, palvelusatamat, vieraslaiturit ja retkisatamat. Kotisatamissa miehistö ei yleensä asu veneessä. Tällaisia ovat esim. veneseurojen satamat, kunnalliset ja kaupalliset venesatamat.
- Sataman koko ja muoto: mitä enemmän venepaikkoja on tai mitä pitemmät laiturit ovat ulospäin, sitä suuremmat ovat myös vaatimukset.
- Sijainti: mitä kauempana lähimmästä pelastusyksiköstä satama on, eli mitä pitempi on avunsaantiin kuluva aika, sitä korkeampi varustelutason on oltava.
- Käyttö: muut alueella mahdollisesti liikkuvat vesikulkuneuvot, kuten kanootit, soutuveneet ja vesiskootterit.

1. Yleistä

Satamassa on oltava mahdollisuus tehdä nopea hälytys onnettomuuden sattuessa. Satamalla olisi hyvä olla pelastussuunnitelma, jota seuraamalla henkilökunta osaa onnettomuuden sattuessa toimia nopeasti ja oikein. *Sataman pitäjän* velvollisuus on huolehtia siitä, että henkilökunta osaa toimia oikein erityyppisissä hätätilanteissa. Tätä varten henkilökunnalle on oltava paitsi selkeät ohjeet, heille olisi myös järjestettävä koulutusta sekä harjoituksia mm. sataman evakuoinnissa.

Sataman pitäjän on huolehdittava siitä, ettei satamassa ole turvallisuuden kannalta liian monta venettä. Poikkeustapaukset, kuten yleisötilaisuudet tai poikkeukselliset sääolosuhteet, on otettava huomioon asiaankuuluvien toimenpiteiden mm. henkilökuntaa lisäämällä. Etukäteen ennakoitavissa olevasta ylikuormituksesta on hyvä ilmoittaa paikallisille pelastusviranomaisille.

Ennen veneilykauden alkua satamassa olisi syytä suorittaa **vuosittainen turvatarkastus**.

Paikallisen pelastusviranomaisen läsnäolo on aika ajoin suositeltavaa.

Tarkastuksessa todetaan muun muassa

- sataman käytöstä vastaava henkilö ja hänen varamiehensä
- sataman pelastusvälineistö ja sen kunto
- evakuointisuunnitelma
- täyttääkö satama yleiset ja paikalliset turvallisuusmääräykset

Yleiseen turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. seuraavat seikat:

- riittävien säilytys- ja varastointitilojen järjestäminen ja käyttäminen, niin etteivät satamassa käytettävät ja säilytettävät tavarat loju laitureilla tai kulkuväylillä.
- laitureiden, poijujen, paalujen ja aisojen kunto on tarkastettava riittävän usein.
- saapuvien veneiden turvallisuuteen vaikuttaa tuloväylän ja venepaikkojen, erityisesti vieraspaikkojen, selkeä merkintä. Näin vältetään turhaa ajoa satama-alueella. Sataman suuaukon ja linjataulujen valaistus lisää turvallisuutta.
- jos veden syvyys vaihtelee satamassa, on syytä ilmoittaa syvyys selvin merkinnöin saapuvien opastukseksi.
- kaiken satamaliikenteen risteäminen on riski. Polttoaine- ja käymäläjätevesihuolto olisi toteutettava muuta liikennevirtaa häiritsemättä.
- riittävä valaistus satama-alueella. Häikäisyä tuloväylälle päin on kuitenkin varottava.
- selkeät liikennejärjestelyt esim. autojen pysäköinnin järjestäminen.

2. Käyntisatamia koskevat yleiset ohjeet

Koti- ja kerhosatamissa noudatetaan tämän kohdan ohjeita olosuhteisiin soveltaen.

Kaupallisissa satamissa näitä ohjeita on noudatettava mahdollisimman tarkasti.

1. Satamassa on oltava ilmoitustaulu (tarvittaessa useita).
Ilmoitustaululle on laitettava ainakin seuraavat tiedot:
 - pelastuslaitoksen tuntema sataman virallinen nimi ja osoite
 - satama-alueen kartta. Karttaan merkitään pelastustiet ja poistumisreitit, sammutus-, pelastus-, ensiapuvälineet, jätehuolto ym.
 - Ilmoitustaululle ja tarvittaessa erillisinä tauluina vastuu- ja huoltohenkilöiden yhteystiedot, avunhälyttämisohjeet, järjestyssäännöt / turvallisuusohjeet ym.
2. Satamassa on oltava pelastusrenkaita ja venehakoja enintään 50 m etäisyydellä jokaisesta laiturin venepaikasta. Jos veden syvyys on yli 1 m kiinteässä laiturissa tai jos ponttonilaituri nousee yli 30 cm vedenpinnan yläpuolelle, on laiturilla oltava 25 m välein tikkaita. Tikkaat on merkittävä näkyvästi ja niitä myöten täytyy pystyä kiipeämään vedestä ylös.
3. Satamassa on oltava ensiapuvälineet, joiden sijainti on näkyvästi merkitty.
4. Avotuli (myös avogrilli) on sallittu ainoastaan sitä varten osoitetuissa paikoissa.
5. Veneet on kiinnitettävä - erikoistilanteita lukuun ottamatta - siten, etteivät ne estä toistensa ulospääsyä.
6. Sataman järjestyssääntöjen on oltava näkyvästi esillä.
7. Jos käyntisataman yhteydessä on polttoaineen jakelupiste, se pitäisi sijoittaa erilleen venepaikoista sekä suunniteltava paloturvallisuuden kannalta turvallisiksi. Sen sijainti ei saa hankaloittaa sammutustyötä eikä veneiden evakuointia.
8. Saatavilla on oltava raivaus- ja pelastusvälineitä, joilla kiinnitysköydet voidaan hätätilanteessa nopeasti katkaista. Näiden sijainti on merkittävä näkyvästi.
9. Vieraspaikat on merkittävä selvästi.
10. Pelastustoiminnan joustavuuden ja nopean toiminnan kannalta on tärkeää käyttää hyväksytyjä merkkejä.

Jos satamassa on yli 25 venepaikkaa tai laiturien kiinnityspituus on yli 50 m, suositellaan veneilykauden aikana järjestettäväksi lisäksi seuraavaa:

11. Organisoidaan tarvittava valvonta kohdassa "Valvonta" kuvatun mukaisesti.
12. Varmistetaan jatkuva pelastuspalvelun hälytysmahdollisuus.
13. Sammutusvälineitä kohdan "Sammutusvälineet ja -varustus" mukaisesti.
14. Pelastusvälineitä ja pelastusvene kohdan "Pelastusvälineet" mukaisesti
15. Menetelmä herättää ja hälyttää veneissä olevat ihmiset.
16. Satamaa rakennettaessa olisi otettava huomioon että

- veneillä on kaikkialla tarpeeksi ohjailutilaa
- satama voidaan tulipalon syttyessä tyhjentää
- pelastusyksiköt pääsevät liikkumaan esteettä kaikkialla satamassa.

(Laiturien kiinnityspituuteen lasketaan kaikki laiturinsivut, joihin veneet voivat kiinnittyä. Esimerkiksi 3 m leveä ja 20 m pitkä laituri, jonka molemmille sivuille ja pätyyn veneet voivat kiinnittyä, on kiinnityspituudeltaan $20\text{ m} + 20\text{ m} + 3\text{ m} = 43\text{ m}$.)

3. Valvonta

Suuremmissa käyntisatamissa valvojien tehtävänä on opastaa tulevia ja lähteviä veneilijöitä, valvoa alueen turvallisuutta ja ylläpitää järjestystä. Kotisatamiin ja kerhojen retkisatamiin suositellaan vastuuhenkilön nimeämistä. Poikkeuksellisissa olosuhteissa, esim. jos veneitä joudutaan esim. kiinnittämään useampia vierekkäin, valvontaa on tarpeen mukaan tehostettava.

Valvonta suositellaan järjestettävän veneilykauden aikana seuraavasti:

venepaikkoja

valvonta

25–100 kpl

Käyntivalvonta. Sataman omistajan edustajan on oltava tavattavissa satamassa ilmoitettuna aikoina ainakin 2 krt/vrk.

100–200 kpl

Valvonta päiväsaikaan. Ainakin yhden henkilön on oltava paikalla klo 8–20.

yli 200 paikkaa

Ympärivuorokautinen valvonta. Ainakin yhden henkilön on oltava paikalla koko vuorokauden, hereillä ja suoritettava säännöllisesti valvontakierroksia. Jos satama-alue on erityisen suuri, on valvojia hyvä olla useampi.

4. Sammutusvälineet ja -varustus

Satamassa olevien sammuttimien olisi oltava vähintään 6 kg:n jauhesammuttimia. Sammuttimet on tarkastettava ja huollettava ohjeiden mukaisesti.

Satamassa on oltava sammuttimia (luokka 43A 233BC) riittävästi. Ne sijoitetaan siten, että mistään sataman venepaikasta ei ole maitse enempää kuin 50 m lähimpään sammuttimeen.

Sammutusvälineet ja -varustus on sijoitettava helposti löydettäviin ja hyvin merkittyihin paikkoihin. Käsiammuttimien sijoitteluun on olemassa erilaisia vaihtoehtoja, joista kannattaa neuvotella paikallisen pelastusviranomaisen kanssa. Eräs yleisesti käytetty malli on lukittu kaappi, jossa on helposti rikottava lasi.

4.1. Käyntisatamat

Sammutusvarustuksen sisältö ja määrä on yleensä suhteutettava sen mukaan, miten pitkä matka on lähimpään pelastusyksikköön.

Käyntisatamassa jossa on enemmän kuin 25 venepaikkaa tai yli 50 m laiturien kiinnityspituutta suositellaan seuraavaa varustusta:

Palolaitoksen valmiusaika

enintään 10 minuuttia

Sammutusvälineistö

Vähintään 2 kpl 43A 233BC sammuttimia sijoitettuna siten, että mistään kiinnittymispaikasta ei ole yli 50 m matkaa sammuttimeen.

vähintään 10 minuuttia

Käsisammuttimia kuten edellisessä täydennettynä paloposteilla, joissa letkun läpimitta vähintään 25 mm. Letkuilla pitää ulottua laiturilla joka paikkaan.

Vähintään 2 kpl 12 kg:n jauhesammuttimia, jotka on sijoitettu kuten edellä kuvattiin. Mikäli laituripituus tai veneiden sijoittelu vaatii enemmän kuin kaksi sammutinta, voidaan käyttää sekä 6 kg:n että 12 kg:n sammuttimia sillä edellytyksellä, että vähintään joka toinen sammutin on 12 kg.

Jos laiturin pituus rannalta uloimpaan päätyyn on yli 100m, edellytetään palokunnan pumppu- ja letkukiinnikkeisiin yhteensopivan kiinteän vesiputken asentamista. Tämä koskee satamaa, johon pääsee paloautolla. Jos tämän lisäksi palokunnan saapuminen paikalle kestää yli 10 minuuttia, edellytetään, että satamalla on oma pumppu ja letkut. Niiden kapasiteetista sovitaan yhdessä paikallisen pelastuslaitoksen edustajan kanssa.

4.2. Polttoaineen täydennyspaikka

Paikallisen pelastusviranomaisen kanssa kannattaa suunnitella sammutinvälineistön riittävyys **polttoaineen täydennyspaikassa**. Pääsääntöisesti polttoaineen täydennyspaikassa on oltava vähintään kaksi 43A 233BC -luokan käsisammutinta. Jos palokunnan valmiusaika on yli 10 minuuttia, vähimmäisvarustus on yksi 43A 233BC-luokan käsisammutin sekä yksi vähintään 25 kg:n sammutin. Se joka voidaan kuitenkin korvata riittävällä määrällä oikein sijoitettuja 43A 233BC sammuttimia. Nämä sammuttimet voidaan laskea mukaan sataman sammutusvarustukseen, mikäli ne ovat korkeintaan 50 m päässä venepaikoista ja aina saatavilla.

4.3. Telakointialueet

Telakointialueella on erityisen tärkeää ottaa huomioon tulipalon mahdollisuus. Sammutus- ja pelastussuunnitelma on telakointialueilla välttämätön ja se on laadittava yhdessä paikallisen pelastusviranomaisen kanssa. Telakointialue on jaettava kortteleihin ja sinne on jätettävä paloteitä mm. hälytysajoneuvojen kulkua varten.

Palonsammutusveden saatavuus on taattava telakointialueella läpi vuoden, mieluiten palopostista saatavan paineveden muodossa.

Telakointialueella veneitään huoltaville on laadittava ohjeistus veneen huoltotoimenpiteiden osalta. Veneilijää ohjeistetaan, miten toimia ongelmajätteiden kanssa ja erityisesti miten tulenarkoja nesteitä on käsiteltävä, jotta tulipalon syttymisvaaraa ei synny.

5. Pelastusvälineet

Pelastusrenkaiden on oltava heijastavia, väriltään punaisia, oransseja tai keltaisia. Niissä on oltava noin 25 m pitkä kelluva köysi. Pelastusrenkaiden sijainti on merkittävä selkeästi.

Venehakojen on oltava kelluvia ja vähintään 2 m pitkiä.

Tikkaat on merkittävä heijastavasti ja näkyvästi. Niiden on sijaittava sellaisella korkeudella veden pinnan alapuolella, että niitä pitkin pystyy kiipeämään ylös.

Pelastusveneen olisi oltava jatkuvasti käyttövalmiina. Sen varustuksiin kuuluvat aivot, venehaka, äyskäri, veitsi, heittoliina, pelastusrengas, hinausköysi ja vähintään kahdet pelastusliivit. Alueellisesti suurissa satamissa veneen olisi oltava varustettu moottorilla ja käsisammuttimella.

6. Pelastussuunnitelma

Satamia suositellaan tekemään pelastussuunnitelma. Etenkin, jos venepaikkoja on yli 100 tai yhteenlaskettu laituriin kiinnityspituus on yli 200 m tai satama muotonsa tai rakenteidensa vuoksi on vaikea tyhjentää nopeasti. Telakointialueille pelastussuunnitelma on välttämätön.

Pelastussuunnitelma laaditaan mieluiten yhdessä paikallisen pelastuslaitoksen edustajan kanssa.

Jokainen pelastussuunnitelma on yksilöllinen ja satamat voivat laatia pelastussuunnitelman melko vapaamuotoisesti, mutta siihen on kirjattava selvitys ainakin seuraavista asioista:

1. Ennakoitavat vaara-tilanteet, jotka määräävät pelastussuunnitelman yksityiskohtaisen sisällön.

- sisäiset riskit
- ulkopuolelta uhkaavat vaarat (esim. luonnonvoimat, lähellä sijaitseva onnettomuusriski)

2. Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi.

3. Poistumis- ja suojautumismahdollisuudet sekä sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt:

- selvät ohjeet, miten hätätilanteessa toimitaan
- sammuttamista ja pelastamista varten tarvittavat välineet, joiden käyttämiseen henkilökunta on koulutettu
- turvalaitteiden huolto ja vastuuhenkilöt
- suojautumismahdollisuudet.

4. Turvallisuushenkilöstö, sen varaaminen ja kouluttaminen sekä muun henkilöstön perehdyttäminen suunnitelmaan.

- turvallisuudesta vastaavat henkilöt
- turvallisuuskoulutus

5. Tarvittava materiaali kuten alkusammutus-, pelastus- ja raivauskalusto sekä ensiaputarvikkeet sen mukaan kuin ennakoitujen vaaratilanteiden perusteella on tarpeen pelastamiseen ja onnettomuustilanteisiin.

6. Ohjeet kohdassa 1. ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten.

7. Selvitys siitä, miten suunnitelmaan sisältyvät tiedot saatetaan asianosaisten (henkilökunta, asiakkaat ja yleisö) tietoon.

Suomen Pelastusalan keskusjärjestö on julkaissut oppaan "Pelastussuunnitelma", jota on edellä käytetty lähteenä.

7. Sähköpisteet

Sähkövarustelun yhteydessä on otettava huomioon sähköturvallisuusmääräykset.

Sähkölaitteet on tarkastettava vuosittain, mieluiten talven jälkeen ennen kauden alkua.

Sähköpistokkeita on oltava riittävästi ja ne on asennettava mahdollisimman lähelle käyttökohdetta. Pitkien jatkojohtojen käyttöä on vältettävä eivätkä ne saa haitata laituriin käyttöä tai aiheuttaa turvallisuusrisiä.

Sähkökaapeleiden ja pistorasioiden on oltava ulkokäyttöön tarkoitettuja. Kaapeleiden on kestettävä niihin kohdistuvat mekaaniset rasitukset ja kuormitus. Sataman on huolehdittava sähköverkon vikavirtasuojauksesta.

8. Järjestyssäännöt

Järjestyssääntöihin sisällytetään sataman yleistä järjestystä ja turvallisuutta koskevat asiat. Seuraavat asiat olisi sisällytettävä järjestyssääntöihin:

- säännöt tulen käsittelystä satama-alueella ja veneissä. Huomioitava myös avogrillien käyttö
- tiedot sataman mahdollisista vieraspaikkajärjestelyistä

- satama-alueella noudatettavat yleiset järjestyssäännöt. Näistä on käytävä ilmi myös noudatettava hiljainen aika
- ohjeet veneiden kiinnittymisestä
- satama-vastaavan nimi ja tieto, mistä hänet tavoittaa
- henkilökunnan paikallaoloaika
- hälytysohjeet

Järjestyssääntöjen on oltava kaikkien nähtävillä satamassa. Tarpeen vaatiessa myös useammassa paikassa ja useammalla kielellä.

Soittaminen hätänumeroon 112

1. Soita hätäpuhelu itse, jos voit.
2. Kerro, mitä on tapahtunut.
3. Kerro tarkka osoite ja kunta.
4. Vastaa kysymyksiin.
5. Toimi annettujen ohjeiden mukaan.
6. Lopeta puhelu vasta saatua luvan.

Yleisöpuhelimesta voit soittaa hätänumeroon ilman rahaa. Matkapuhelimesta soittaessasi et tarvitse suuntanumeroa.

9. Jätehuolto

Satamassa on oltava jätehuoltolain mukainen järjestetty jätehuolto. Jätteiden säilytyksen ja jatkokäsittelyn kannalta paras ratkaisu satamassa on katettu jättepiste, jossa on tarpeeksi tilaa ainakin riittävälle määrälle sekajätesäiliöitä ja kierrätettäville jätelakeille.

Jätteen sijoittelussa on otettava huomioon palon mahdollisuus. Jättepiste on sijoitettava mieluiten erikseen ja riittävän kauas muista rakennuksista tai se on palo-osastoitava.

Ongelmajätteitä syntyy erityisesti veneiden kevät- ja syyskunnostusten yhteydessä. Ongelmajätteet on pidettävä erillään muista jätteistä.

Telakointialueilla on oltava valmius ottaa vastaan niitä ongelmajätteitä, joita siellä tyypillisesti syntyy. Ongelmajätteen olisi hyvä olla lukittavissa. Ongelmajätteen ollessa auki sen pitäisi olla jatkuvan valvonnan alaisena. Ulkona sijaitseva keräyspiste on tyhjennettävä ennen talven tuloa.

Ongelmajätteitä ovat mm. akut, paristot, öljyiset jätteet, pilssivesi ja rätit ja vaipat, joihin sitä on imeytetty, liuotinjäte, maalaus- ja lakkausjäte sekä maalin hiontapöly. Maalin poistoon suositellaan käytettäväksi märkähiontaa tai pölypussilla varustettua hiontalaitetta. Jäteöljyn keräilyä varten on polttoainejakelun yhteydessä oltava erikseen astia. Liuotinjäte on kerättävä omaan paloturvalliseen metalliastiaan.

Ongelmajätteiden omatoiminen käsittely laimentamalla, haihduttamalla tai polttamalla tai niiden kaataminen viemäriin on ehdottomasti kielletty.

Liite: Tarkastuslista

Oheinen tarkastuslista on malli, jota voi muuttaa sataman tarpeita vastaavaksi.

VENESATAMAN TARKISTUSLISTA LIITTYEN VENESATAMIEN TURVALLISUUSOHJEISIIN

* -merkittyjä ei tarvitse tarkistaa joka vuosi

Päiväys:

Tarkastuksen suoritti:

Satamavastaavan nimi:

Edellinen pelastusviranomaisen käyntivuosi:

		Ok	Huomioitavaa
	1. Yleinen turvallisuus		
	Alue on siisti, irtotavaraa ei loju laitureilla eikä kulkukäytävillä		
	Tarkista seuraavien kunto:		
*	Laiturit		
*	Pojjut		
*	Paalut		
*	Aisat		
*	Tuloväylä on selkeästi merkitty		
*	Tuloväylä (tuloaukko, linjataulut) on valaistu		
*	Satama on järjestetty niin, että turhaa risteävää liikennettä ei ole		
*	Vieraspaikat on näkyvästi merkitty		
*	Satamalla on evakuointisuunnitelma		
*	Autoille on järjestetty pysäköintipaikat		
	2. Käyntisatamia koskevat yleiset ohjeet		
	Satamassa on riittävän suuri ilmoitustaulu		
	Satamassa on ensiapuvälineet, joiden sijainti on merkitty		
*	Avotuli on sallittu ainoastaan sitä varten osoitetuissa paikoissa		
	Veneet kiinnitetään siten, etteivät ne estä toistensa ulospääsyä		
*	Polttoaineen jakelu/käymäläjätteen vastaanotto sijaitsee erillään venepaikoista		
*	Saatavilla on raivaus- ja pelastusvälineitä, joilla kiinnitysköydet voidaan hätätilanteessa katkaista		
	Satamassa on jatkuva pelastuspalvelun hälytysmahdollisuus		
*	Satamassa on menetelmä, jolla herätetään ja hälytetään veneissä olevat ihmiset		
	3. Valvonta		
	Satamassa on riittävä valvonta		
	4. Sammutusvälineet ja -varustus		

	Satamassa on riittävästi sammuttimia (kohtien 4.1. ja 4.2. mukaisesti)		
*	Jokaisesta venepaikasta on enintään 50 m lähimpään sammuttimeen		
	Sammutimet on huollettu/tarkastettu		
	Sammuttimien sijainti on merkitty selvästi niin, että ne on helppo löytää		
	4.3 Telakointialueella		
*	Telakointialueella on sammutus- ja pelastussuunnitelma		
	Telakointialue on jaettu kortteleihin joiden välissä on pelastustiet hälytysajoneuvoja varten		
	Veneilijöille jaetaan ohjeistus huoltotoimenpiteiden oikeaan ja turvalliseen suorittamiseen		
	5. Pelastusvälineet		
	Pelastusrenkaat ovat helposti havaittavia ja niiden sijainti on merkitty selkeästi		
*	Venehaat ovat vähintään 2 m pitkiä ja kelluvia		
*	Tikkaat on merkitty selkeästi ja ne sijaitsevat niin, että niitä pitkin pystyy kiipeämään vedestä ylös		
	Pelastusvene on käyttövalmiina		
	6. Pelastussuunnitelma		
*	Satamalla on pelastussuunnitelma		
	Pelastussuunnitelma on pidetty ajantasalla		
	Henkilökunta on perehdytetty pelastussuunnitelmaan ja tietää vastuunsa		
	Pelastusharjoituksia on järjestetty		
	7. Sähköpisteet		
	Sähkölaitteiden turvallisuus		
*	Sähköverkossa on vikavirtasuoja		
	8. Järjestyssäännöt		
*	Satamalla on järjestyssäännöt		
	Järjestyssäännöt ovat esillä ilmoitustaululla		
*	Järjestyssäännöt ovat esillä kaikilla tarpeellisilla kielillä		
	9. Jätehuolto		
	Siisti ja katettu jätepiste		
	Jätepiste on paloturvallinen		
	Ongelmajätepiste on valvottu		

Säkerhetsanvisningar för båthamnar

SÄKERHETSANVISNINGAR FÖR BÅTHAMNAR

Dessa säkerhetsanvisningar är avsedda för båthamnar. De skall kompletteras och tillämpas med beaktande av respektive hamns storlek och särdrag. Anvisningarna gäller enbart det egentliga hamnområdet, dess utrustning och personal. Det rekommenderas att dessa anvisningar tillämpas vid planering, byggande och istandsättning av en hamn och vid uppgörande av ordnings- och säkerhetsföreskrifter för hamnen. Genom att iaktta anvisningarna kan man uppnå en grundläggande säkerhet gällande personer och hamnkonstruktioner.

Befälhavaren ansvarar för säkerhetsutrustningen ombord på sin båt när den ligger i hamn, för båtens förtöjning och användningen av dess elanordningar och andra liknande anordningar. Om båtens utrustning, användning eller besättningens uppförande kan utsätta andra båtar eller människor för fara kan och skall båten avhysas från hamnen.

Bland annat följande faktorer inverkar på de säkerhetskrav som ställs på hamnen:

- Hamnklassen: i besökshamnar, där man bor och övernattar i båtarna (gästhamnar, servicehamnar, gästbryggor och utflyktshamnar) krävs fler åtgärder för att trygga människoliv än i hemmahamnar, där besättningen inte bor i båten (båtklubbarnas hamnar, kommunernas båthamnar och kommersiella hamnar).
- Hamnens storlek och form: ju fler båtplatser eller ju längre utskjutande bryggor, desto striktare krav.
- Läge: ju längre bort från närmaste räddningsenhet hamnen ligger, dvs. ju längre tid det tar att få hjälp, desto högre utrustningsnivå krävs.
- Användning: annan eventuell trafik, såsom kanoter, roddbåtar och vattenskotrar.

1. Allmänt

I hamnen måste det finnas möjlighet att snabbt slå larm, om en olycka inträffar. För att personalen skall kunna agera snabbt och adekvat vid olycksfall, bör hamnen ha en räddningsplan. Det är *hamninnnehavarens* skyldighet att se till att de anställda vet hur de skall agera i olika slags nödsituationer. Därför måste personalen inte bara få klara anvisningar utan utbildning och övningar måste också anordnas för dem, bl.a. i hur man evakuerar hamnen.

Hamninnnehavaren skall se till att det med tanke på säkerheten inte finns för många båtar i hamnen. Undantagsfall, såsom publikevenemang eller extrema väderförhållanden, måste beaktas genom att man vidtar relevanta åtgärder, t.ex. ökar personalen. Det är bra att informera den lokala räddningsmyndigheten om förutsebar överbelastning.

Innan båtsäsongen inleds bör en **årlig säkerhetskontroll** utföras i hamnen. Det rekommenderas att den lokala räddningsmyndigheten då och då är närvarande vid kontrollerna. I samband med kontrollen fastställs bl.a.

- vem som ansvarar för hamnen samt dennes ställföreträdare
- hamnens räddningsutrustning och dess skick
- hamnens evakueringsplan
- om hamnen uppfyller de allmänna och lokala säkerhetsbestämmelserna.

Bl.a. följande faktorer inverkar på **den allmänna säkerheten**:

- det finns tillräckligt med förvarings- och lagerutrymmen, som också används, så att de föremål som används och förvaras i hamnen inte ligger och skräpar på bryggor eller där folk rör sig.
- bryggornas, bojarnas, pålarnas och bommarnas skick kontrolleras tillräckligt ofta.
- angöringsfarleden och båtplatserna, i synnerhet gästplatserna är tydligt utmärkta. Detta påverkar inkommande båtars säkerhet och minskar onödigt körande i hamnområdet. Säkerheten ökar, om hamnens mynning och linjetavlor är belysta.
- djupet i hamnar där vattendjupet varierar anges tydligt till vägledning för inkommande båtar.
- bränsleförsäljningen och toalettavfallshanteringen är ordnad så att den inte stör den övriga trafiken. All korsande trafik innebär en risk.
- hamnområdet är tillräckligt belyst. Man måste dock undvika att blanda angöringsfarleden.
- trafikarrangemangen är tydliga, det finns t.ex. organiserad bilparkering.

2. Allmänna anvisningar för besökshamnar

I hemmahamnar och båtklubbshamnar iakttas följande anvisningar med beaktande av omständigheterna. I kommersiella hamnar skall anvisningarna iakttas så strikt som möjligt.

1. Hamnen måste ha en anslagstavla (vid behov flera).
På anslagstavlan måste åtminstone följande information finnas:
 - hamnens officiella namn och adress, som räddningsverket också känner till
 - karta över hamnområdet, där räddningsvägar och utrymningsvägar, släck-, räddnings- och första hjälpen-utrustning, platsen för avfallshantering etc. också finns utmärkta
 - kontaktuppgifterna till ansvariga personer och servicepersonal, alarmeringsanvisningar och ordningsregler/säkerhetsanvisningar. Denna information kan vid behov också finnas på en skild tavla.
2. Livbojar och båtshakar måste finnas på högst 50 m avstånd från bryggans alla båtplatser. Om vattendjupet är över 1 m vid en fast brygga, eller om en pontonbrygga stiger över 30 cm ovanför vattenytan, måste bryggan ha stegar med 25 m mellanrum så att man kan klättra upp ur vattnet. Stegarna måste vara tydligt utmärkta.
3. Första hjälpen-utrustning måste finnas i hamnen och dess placering måste vara tydligt utmärkt.
4. Uppgörande av öppen eld är tillåtet endast på särskilt anvisade platser. Detsamma gäller även öppna grillar.
5. Båtarna måste – förutom i specialfall – förtöjas så att de inte hindrar varandras passage.
6. Hamnens ordningsregler skall finnas synligt uppsatta.
7. Om det i besökshamnen finns en station för bränsledistribution, bör den placeras åtskilt från båtplatserna samt planeras så att den uppfyller brandsäkerhetskraven. Dess placering får inte försvåra släckningsarbetet eller evakueringen av båtarna.
8. Röjnings- och räddningsutrustning måste finnas till förfogande för att förtöjningsrep snabbt skall kunna kapas i en nödsituation. Utrustningens placering måste vara tydligt utmärkt.
9. Gästplatserna skall vara tydligt utmärkta.
10. För att räddningsverksamheten skall vara flexibel och fungera snabbt är det viktigt att man använder godkända märken.

Om hamnen har över 25 båtplatser eller om bryggornas förtöjningslängd är över 50m, rekommenderas även följande under båtsäsongen:

11. Behövlig övervakning enligt vad som beskrivs under punkt 3 "Övervakning".
12. Kontinuerlig möjlighet att larma räddningstjänsten.
13. Släckredskap i enlighet med punkt 4 "Släckredskap och släckutrustning".
14. Räddningsutrustning och räddningsbåt enligt vad som anges i punkt 5 "Räddningsutrustning".
15. En metod för att väcka och larma människor i båtarna.
16. Vid ett hamnbygge borde man beakta att
 - det överallt finns tillräckligt med utrymme att manövrera båtarna
 - hamnen kan utrymmas vid brand
 - räddningsenheterna obehindrat kan röra sig överallt i hamnen.

(Till bryggornas förtöjningslängd räknas alla bryggsidor där båtar kan förtöjas. T.ex. en 3 m bred och 20 m lång brygga där båtar kan förtöjas längs med bägge sidorna och i ändan har en förtöjningslängd på $20\text{ m} + 20\text{ m} + 3\text{ m} = 43\text{ m}$.)

3. Övervakning

I större besökshamnar har övervakarna i uppgift att guida inkommande och avgående båtar, övervaka säkerheten på området och upprätthålla ordningen. För hemmahamnar och båtklubbarnas utflyktshamnar rekommenderas att man utser en ansvarig person. I undantagsfall, t.ex. om man blir tvungen att fästa flera båtar bredvid varandra, skall övervakningen vid behov intensifieras.

Under båtsäsongen bör övervakning ordnas enligt följande:

båtplatser	övervakning
25–100 st.	Besöksövervakning. En representant för hamnens ägare skall vara anträffbar i hamnen vid utsatta tider åtminstone 2 ggr/dygn.
100–200 st.	Övervakning dagtid. Minst en person skall finnas på plats dagtid kl. 8–20.
över 200 platser	Övervakning dygnet runt. Minst en person skall finnas på plats dygnet runt. Personen skall vara vaken och företa regelbundna kontrollrundor. Om hamnområdet är mycket stort är det önskvärt att det finns flera övervakare.

4. Släckredskap och släckutrustning

Hamnens släckare borde vara minst 6 kg pulversläckare. Släckarna skall kontrolleras och servas enligt anvisningarna.

Hamnen måste ha tillräckligt med släckare (klass 43A 233BC) och de skall vara utplacerade så att det från båtplatserna landvägen aldrig är längre än 50 m till närmaste släckare.

Redskap och utrustning skall placeras så att de lätt kan hittas och vara tydligt utmärkta. Det finns alternativa placeringar för handsläckarna och det lönar sig därför att rådgöra med den lokala räddningsmyndigheten. Den vanligaste modellen är ett låst skåp med ett glas som är lätt att krossa.

4.1. Besökshamnar

Släckutrustningen och antalet släckare skall dimensioneras efter hur långt avståndet till närmaste räddningsenhet är.

I en besökshamn med över 25 båtplatser eller där bryggornas förtöjningslängd är över 50 m rekommenderas följande utrustning:

Brandverkets beredskapstid

högst 10 minuter

minst 10 minuter

Släckutrustning

Minst 2 st. 43A 233BC släckare placerade på så sätt att avståndet till varje förtöjningsplats är högst 50 m.

Handsläckare, som ovan, kompletterade med brandposter (slangens diameter minst 25 mm) med hjälp av vilka man når överallt på bryggan.

Minst två 12 kg pulversläckare placerade såsom ovan beskrivs. Om bryggglängden eller båtarnas placering annars innebär att det behövs fler än två släckare, kan både 6 kg och 12 kg släckare användas, förutsatt att åtminstone varannan släckare är på 12 kg.

Om bryggans längd – alltså från stranden till den yttersta ändan – är över 100 m, förutsätts installation av en fast vattenledning som passar ihop med brandkårens pump- och slangfästen. Detta gäller hamnar som kan nås med brandbil. Om det dessutom tar över 10 minuter för brandkåren att nå fram, förutsätts att hamnen har en egen pump och egna slangar. Om slangarnas kapacitet skall överenskommas med en representant för det lokala räddningsverket.

4.2. Plats för bränsledistribution

Det är bra att tillsammans med den lokala räddningsmyndigheten planera så att släckutrustningen är tillräcklig **där bränsledistribution sker**. Huvudregeln är att det bör finnas minst två handsläckare i klassen 43A 233BC. Om brandkårens beredskapstid är över 10 minuter, är minimiutrustningen en handsläckare i klass 43A 233BC samt minst en 25 kg släckare, som dock kan ersättas med ett tillräckligt antal rätt placerade 43A 233BC-släckare. Dessa släckare kan inräknas i hamnens släckutrustning, om de befinner sig på högst 50 m avstånd från båtplatserna och alltid är tillgängliga.

4.3. Uppläggningsområden

På uppläggningsområdet är det mycket viktigt att beakta brandrisken. Området måste ha en släcknings- och räddningsplan, som skall uppgöras i samråd med den lokala räddningsmyndigheten. Området skall indelas i kvarter och man måste lämna öppna brandgator, bl.a. för att utryckningsfordon skall komma fram.

Uppläggningsområdets tillgång till vatten för brandsläckning måste garanteras året runt, helst i form av tryckvatten från en brandpost.

För dem som underhåller sina båtar på uppläggningsområdet skall det uppgöras rekommendationer om hur underhållet skall utföras. För att undvika brandrisk, skall båtägarna instrueras i hanteringen av miljöfarligt avfall och i synnerhet lättantändliga vätskor.

5. Räddningsutrustning

Livbojarna skall vara röda, orangefärgade eller gula (reflekterande färg) och de skall ha en cirka 25 m lång flytande lina. Livbojarnas placering skall vara tydligt utmärkt.

Båtshakarna skall vara minst 2 m långa och flytande.

Stegar skall vara synligt utmärkta (också reflekterande) och de skall vara placerade på en sådan höjd under vattenytan att det går att klättra upp längs dem.

Räddningsbåten bör alltid vara färdig att användas och vara försedd med åror, båtshake, öskar, kniv, kastlina, livboj, bogseringslina och åtminstone två flytvästar. I hamnar som är geografiskt vidsträckta bör båten vara försedd med motor och handsläckare.

6. Räddningsplan

Det rekommenderas att alla hamnar gör upp en räddningsplan. Det är särskilt viktigt om hamnen har över 100 båtplatser, om bryggornas sammanlagda förtöjningslängd är över 200 m eller om hamnen annars på grund av sin form eller sina konstruktioner är svår att snabbt evakuera. Uppläggningsområden måste ha en räddningsplan.

Räddningsplanen skall helst uppgöras i samråd med en representant för det lokala räddningsverket.

Varje räddningsplan är individuell och hamnarna kan i övrigt formulera sin räddningsplan relativt fritt, men planen måste innehålla en utredning av åtminstone följande:

1. Förutsebara risksituationer, enligt vilka det detaljerade innehållet i räddningsplanen fastställs, dvs. interna risker och externa faror (t.ex. naturkrafter, riskfaktorer i omgivningen).
2. Åtgärder för att förhindra risksituationer.
3. Utrymnings- och skyddsmöjligheter samt arrangemang kring släcknings- och räddningsuppgifterna, dvs.
 - klara anvisningar om hur man gör i en nödsituation
 - redskap som behövs för släckning och räddning och i vilkas användning personalen har utbildats
 - underhåll av säkerhetsanordningar och ansvariga personer
 - möjligheter att skydda sig.
4. Säkerhetspersonalen, reserveringen och utbildningen av denna samt hur den övriga personalen skall göras förtrogen med planen:
 - personer med ansvar för säkerheten
 - säkerhetsutbildning
5. Nödvändig utrustning såsom utrustning för första släckning, räddnings- och röjningsutrustning samt första hjälpen-utrustning i enlighet med vad som krävs utgående från de förutsebara risksituationerna.
6. Anvisningar för sådana olycks-, risk- och skadesituationer som förutses i punkt 1.
7. En utredning om hur den information som ingår i planen fås till personalens, kundernas och allmänhetens kännedom.

Centralorganisationen för räddningssektorn i Finland har publicerat handboken "Pelastussuunnitelma", som har använts som källmaterial här.

7. Eluttag

I samband med elektrisk utrustning måste man beakta elsäkerhetsföreskrifterna. Elektriska anordningar skall kontrolleras årligen, helst efter vintern innan säsongen inleds. Det måste finnas tillräckligt med eluttag och de skall installeras så nära den plats där de kommer att användas som möjligt. Användningen av skarvsladdar skall undvikas och dessa får inte hindra användningen av bryggan eller utgöra en säkerhetsrisk.

Elkablar och eluttag måste vara sådana som är avsedda för utomhusbruk. Kablarna måste tåla de mekaniska påfrestningar och den belastning de utsätts för. Hamnen måste se till att elnätet har felströmsskydd.

8. Ordningsregler

I ordningsreglerna inkluderas sådant som gäller den allmänna ordningen och säkerheten i hamnen.

Ordningsreglerna skall innehålla

- regler om hanteringen av eld, inklusive öppna grillar, inom hamnområdet och på båtarna
- uppgifter om hamnens eventuella gästplatsarrangemang
- de allmänna ordningsregler som gäller inom hamnområdet, också under vilka tider tystnad skall råda
- anvisningar om hur båtarna skall förtöjas
- den hamnansvarigas namn samt uppgifter om var han/hon är anträffbar
- uppgifter om när personalen finns på plats
- alarmeringsanvisningar.

Ordningsreglerna skall vara uppsatta så att alla i hamnen kan se dem, vid behov även på flera ställen och på flera språk.

Samtal till nödnumret 112

1. Ring nödsamtalet själv om du kan.
2. Berätta vad som hänt.
3. Ange den exakta adressen och i vilken kommun du befinner dig.
4. Besvara frågorna.
5. Agera i enlighet med givna anvisningar.
6. Avsluta inte samtalet innan du har fått tillåtelse.

Nödsamtal kan du ringa gratis från allmänna telefoner. Då du ringer från en mobiltelefon behövs inget riktnummer.

9. Avfallshantering

Hamnen måste ha organiserad avfallshantering enligt avfallshanteringslagen. Den bästa lösningen med tanke på förvaring och fortsatt hantering av avfallet är att det i hamnen finns en täckt avfallsstation med utrymme för åtminstone tillräckligt många behållare för blandavfall och återvinningsbar avfallsfraktion.

Vid placering av avfallsstationen måste brandrisken beaktas. Avfallsstationen skall helst placeras åtskilt och tillräckligt långt från övriga byggnader eller så måste den brandsektioneras.

Miljöfarligt avfall uppkommer i synnerhet i samband med vår- och höstunderhållet av båtarna. Det skall hållas separat från vanligt avfall.

Uppläggningsområden skall ha beredskap för att ta emot sådant avfall som typiskt uppkommer där. Det är bra om stationen för miljöfarligt avfall hålls låst. När stationen är öppen bör den hållas under kontinuerlig uppsikt. Om den finns utomhus, måste den tömmas före vintern.

Miljöfarligt avfall är bl.a. ackumulatorer, batterier, spillolja, slagvatten samt trasor och blöjor där det har sugits upp, rester av lösningsmedel, målarfärgs- och lackavfall samt slipdamm från målarfärg. I samband med bränsledistributionen skall det finnas ett särskilt kärl för uppsamling av spillolja. Rester av lösningsmedel får inte blandas med spillolja utan skall insamlas i ett eget brandsäkert metalkärl. För avlägsnande av målarfärg rekommenderas våtslipning eller slipmaskin försedd med dammpåse.

Det är strängt förbjudet att själv behandla miljöfarligt avfall genom att späda ut det, låta det avdunsta, bränna det eller hälla ut det i avloppet.

Bilaga: Checklista

Den bifogade checklisten är en modell som kan anpassas efter hamnens behov.

SÄKERHETSANVISNINGAR FÖR BÅTHAMNAR – CHECKLISTA FÖR BÅTHAMNARNA

Fält märkta med * behöver inte granskas varje år

Datum:

Inspektionen utfördes av:

Den hamnansvarigas namn:

Ar för räddningsmyndighetens föregående besök:

		Ok	Anmärkning
	1. Allmän säkerhet		
	Området är prydligt, inga lösa föremål ligger på bryggorna eller där man rör sig		
	Kontrollera skicket på:		
*	Bryggor		
*	Bojar		
*	Pålar		
*	Bommar		
*	Anlöpningsfarleden är klart utmärkt		
*	Anlöpningsfarleden (hamnmyningen, linjetavlorna) är upplyst		
*	Hamnen är organiserad så att onödig korsande trafik inte förekommer		
*	Gästplatserna är tydligt utmärkta		
*	Hamnen har en evakueringsplan		
*	För bilarna finns ordnad parkering		
	2. Allmänna anvisningar för besökshamnar		
	Hamnen har en tillräckligt stor anslagstavla		
	Första hjälpen-utrustning finns i hamnen och dess placering är tydligt utmärkt		
*	Uppgörande av öppen eld är tillåtet endast på särskilt anvisade platser		
	Båtarna är förtöjda så att de inte hindrar varandras passage		
*	Bränsledistributionen/mottagningen av toalettavfall ligger åtskilt från båtplatserna		
*	Röjnings- och räddningsutrustning finns till förfogande för att förtöjningar snabbt ska kunna kapas i en nödsituation		
	I hamnen finns kontinuerlig möjlighet att larma räddningstjänsten		
*	Hamnen har en metod för att väcka och larma människor i båtarna		
	3. Bevakning		
	I hamnen finns tillräcklig övervakning		
	4. Släckredskap och släckutrustning		

	Hamnen har tillräckligt med släckare (i enlighet med punkterna 4.1 och 4.2)		
*	Det är högst 50 m till närmaste släckare från alla båtplatser		
	Släckarna är underhållna/kontrollerade		
	Släckarnas placering är tydligt utmärkt så att de lätt kan hittas		
	4.3 Uppläggningsområdet		
*	Uppläggningsområdet har en släcknings- och räddningsplan		
	Uppläggningsområdet är indelat i kvarter med räddningsvägar för utryckningsfordon		
	Båtägarna får anvisningar om hur man på rätt sätt och säkert utför underhåll av båtarna		
	5. Räddningsutrustning		
	Livbojarna syns lätt och deras placering är tydligt utmärkt		
*	Båtshakarna skall vara minst 2 m långa och flytande		
*	Stegarna är tydligt utmärkta och placerade så att man kan klättra upp ur vattnet med hjälp av dem		
	Räddningsbåten är klar för användning		
	6. Räddningsplan		
*	Hamnen har en räddningsplan		
	Räddningsplanen har uppdaterats		
	Personalen har satt sig in i räddningsplanen och är medveten om sitt ansvar		
	Räddningsövningar har ordnats		
	7. Eluttag		
	Elanordningars säkerhet		
*	Elnätet har felströmsskydd		
	8. Ordningsregler		
*	Hamnen har ordningsregler		
	Ordningsreglerna finns uppsatta på anslagstavlan		
*	Ordningsreglerna finns uppsatta på alla nödvändiga språk		
	9. Avfallshantering		
	Prydlig och övertäckt avfallsstation		
	Avfallsstationen är brandsäker		
	Stationen för miljöfarligt avfall är övervakad		

AN ORIGINAL BINDOMATIC DES COVER
Classic 3 mm for 16-30 sheets